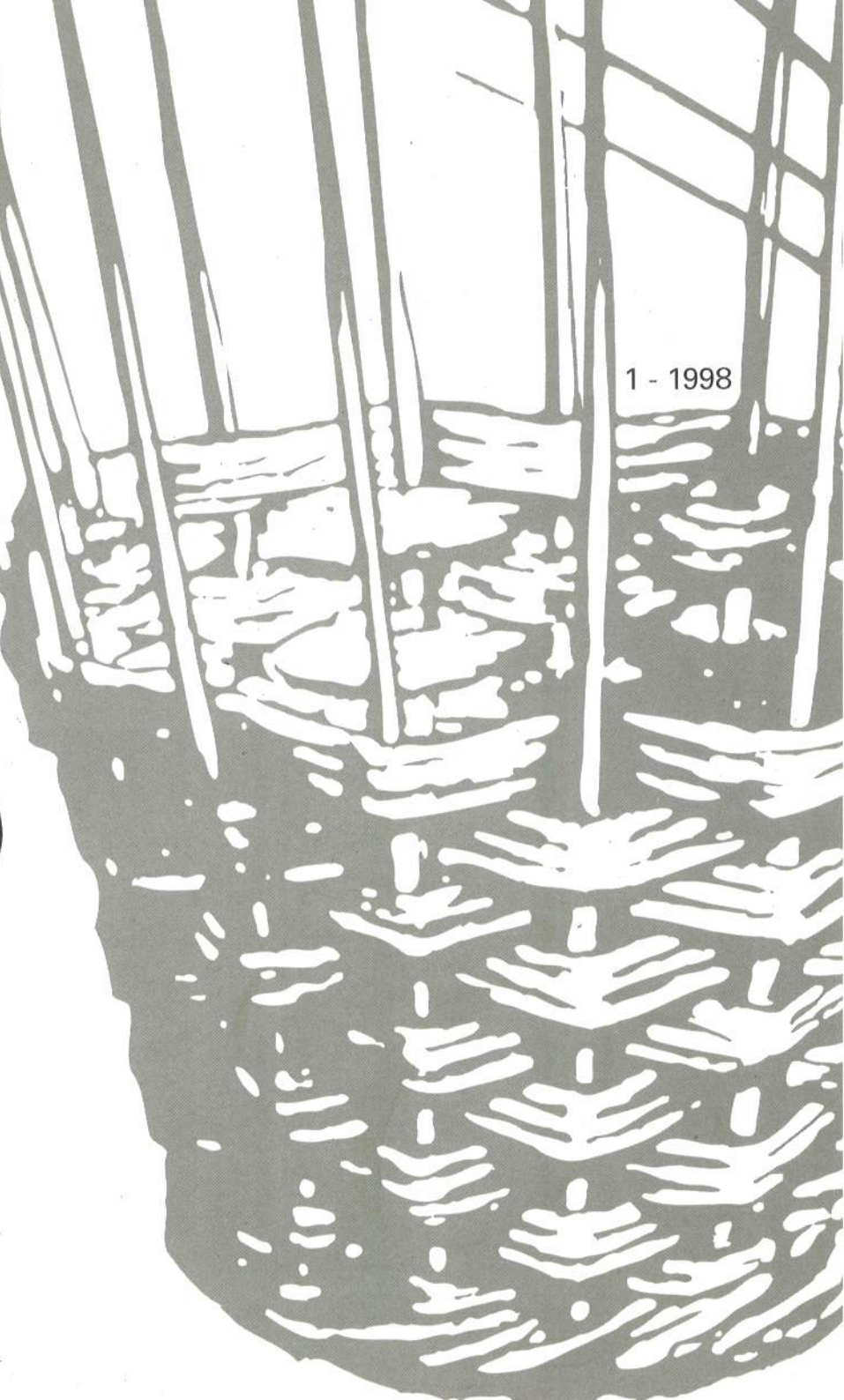

VILG&MAND

1 - 1998

WILG & MAND

Bestuur van Stichting Wilg & Mand:

Voorzitter	G. Rijken
Secretaris	W. Foppen
Penningmeester	C.H. Wenneker
Leden	A.D. van 't Hoog, P.H. Spieringhs, C. Tutein Nolthenius

Secretariaat: Klipper 19, 1186 VR Amstelveen
(020-6412760)

Penningmeester: Meikade 1, 6744 TA Ederveen
(0318-571902)
Girorekening 2695726

Bulletinredactie: A.D. van 't Hoog
Bijdragen voor het bulletin in goed leesbaar
handschrift of getypt sturen naar:
A.D. van 't Hoog, Hogeweg 11,
8194 LN Veessen. Tel. 0578-631346
De redactie behoudt zich het recht tot het
verkorten van artikelen voor.

Cursusinformatie: Mw. C.M. Kuijpers, Sarinkdijk 1,
7255 MS Hengelo (Gld).
Tel. 0575-467481.

**Inlichtingen
over teen:** B. van Halen, Veldijksestraat 9,
6627 KE Maasbommel. Tel. 0487-562212.

**Gereedschap-
voorziening:** José Schilder, Nw. Loosdrechtsedijk 209
1231 KT Loosdrecht. Tel. 035-5823945.

**Beheer
bibliotheek:** Mw. M. Van Royen, P.Buyslaan 11,
2101 BG Heemstede. Tel. 023-5283073.

Minimum-
donatie:
f20,- per jaar
(buitenland
f25,- per jaar)
Donateurs
ontvangen
de bulletins
gratis

Uitgave Stichting Wilg & Mand. Verschijnt 4 maal per jaar.
Zeventiende jaargang, 1998 nr.1
Stichting Wilg & Mand ISSN: 1382-8894

Tijdens het mandenmakersweekend in Lichtenfels zal er dit jaar een internationale manifestatie van modern mandwerk worden georganiseerd. Onze stichting is gevraagd om adhesie te betuigen aan deze organisatie.

Dat had te maken met de aanvraag voor subsidie bij de Raad van Europa. Natuurlijk hebben we dat graag gedaan.

Op de donateursdag werd mij gevraagd of het bestuur een reis naar het vlechtweekend in Lichtenfels zou kunnen organiseren. Elk jaar gaat er een aantal donateurs naar dit weekend toe. Eén van de donateurs vroeg zich af of het mogelijk zou zijn deze trip te coördineren.

Ik heb begrepen dat het zo moeilijk is om in Lichtenfels onderdak te krijgen tijdens dat weekend, dat je minstens een heel jaar van te voren logies zou moeten regelen.

Alleen als je al iemand kent waar je zou kunnen logeren is er op kortere termijn iets te regelen. Het bestuur heeft niet de gelegenheid dit te organiseren. Mocht er een donateur zijn die denkt dit te kunnen doen, dan zou dat natuurlijk zeer gewaardeerd worden.

Wat betreft het algemeen verspreiden van een ledenlijst, ook een vraag die op de donateursdag werd gesteld, het volgende.

Door het instellen van de werkgroepen zoals ze nu al een paar jaar functioneren, en de daarmee gepaard gaande jaarplannen en begrotingen, ziet het bestuur zich voor veel grotere uitgaven geplaatst dan tot nu toe het geval was.

Ook zijn er vergaande plannen om te komen tot een uitgave van het Franse boek *La Vannerie d'Osier*.

Alleen al het verkrijgen van de rechten hiervoor gaat met aanzienlijke kosten gepaard en wij als bestuur moeten ons ernstig beraaden over fondswerving voor de uitvoering van dit plan.

Een en ander maakt duidelijk dat het algemeen verspreiden van een ledenlijst op het ogenblik niet aan de orde is.

Tenslotte nog even iets over de vlechtweek in de Jeugdherberg Rhijnauwen. De werkgroep cursussen heeft als uitgangspunt voor de organisatie gehad dat een vlechtweek waarbij men ook 's avonds bij elkaar is iets extra's brengt.

Ikzelf verheug me daar geweldig op.

Als u dit onder ogen krijgt is de inschrijving al lang aan de gang.

Ik zou bijna hopen dat er al een wachtlijst is ontstaan....

Georg L. Rijken

Die zaterdagmorgen was het mottig, miezerig en mistig. Buiten de bebouwde kom beperkte de poldermist het zicht nog meer. Maar voor de Vlijmense fietser richting station Den Bosch was die letterlijke kortzichtigheid geen reden om rechtsomkeer te maken.

Op het perron groepeerden de collega- mandenmakerspatroons zich bij elkaar als door een onzichtbare magneet aangetrokken.

Was het de onzekerheid van het Haagse reisdoel, waar toch de gang van zaken in de mandennijverheid ter discussie zou worden gesteld?

Was de mist of de mot het symbool van vaagheid en ondoorzichtigheid hoe het met de aanmaak van de z.g. granaatmanden zou gaan? De trein van 8 uur was bomvol, maar het balkon bood voldoende staanplaats.

Per kop een kwart vierkante meter onder de voeten! De trein reed wat trager dan normaal, maar iedere reiziger nam het tijdverlies voor lief, omdat Engelse jachtvliegtuigen nu toch ook geen kans hadden om de trein te beschieten. In Utrecht werden de plaatsen van de uitstappers meteen bezet door de Bossche staanders en de nieuwkomers vulden op hun beurt wederom het balkon. Het klaarde buiten niet erg op en het Haagse Staats-Spoor-Station stond de treinreiziger nog in de vage ochtendcontouren op te wachten. In de trein hadden de mandenmakers nog eens de strategie doorgesproken om, eenmaal in de vergaderzaal van het Café aan het Bezuidenhout, weerwoord te kunnen geven op de Duitse bedoelingen: de Nederlandse mandennijverheid massaal in te zetten voor de oorlogsproductie. In dit geval voor de granaatmanden. De argumenten waren toch werkelijk steekhoudend! De granaatmanden zijn zo specifiek toegesneden op 'fijnwerkers' dat de doorsnee van de Hollandse mandenmakers er niet mee uit de voeten zou kunnen. Ze zijn immers grof mandwerk gewend. De groffe, dikke en eeltige handen belemmeren zo'n fijn werk als het granaatmandje nu eenmaal vergt. Laat staan dat er enige bedrevenheid aanwezig zou zijn om 'tegen de mal' te werken. Dat in Culemborg al jarenlang de beroemde Amstelstopen werden gemaakt bewijst juist die specialisatie. Daar werd vlechtwerk in fijne pulut geleverd waar iedere vakman werkelijk u tegen mocht zeggen. Maar..... dank je de koekoek: hoeveel jaren heeft dat niet geduurd eer 'Culemborg' zo ver was.....? Eens te meer blijkt hieruit dat elk mandenmakersdorp als het ware zijn specialiteit van huis uit heeft meegekregen. Daar zijn de routine en de bijpassende bedrijfsvoeringen op afgestemd. Door dat samengaan kon de bedrijvigheid zich ook in commercieel opzicht handhaven. En waarom dan nu zoveel mandenmakers gaan om- en overschakelen met zoveel productieverlies als er hier toch al heel wat pak- en aardappelmanden voor Duitsland worden gemaakt? Als die soorten manden dan weer in Duitsland gemaakt moeten worden, dan gaat dat daar ten koste van de productie van de granaatmanden. Wat schieten ze er dan mee op? Dat is toch niets anders dan het ene gat stoppen met het andere?

En dan de teenvoorziening. Het areaal bestaat toch voor het grootste gedeelte uit Kat- en Grauwgrienden, enkele percelen Zwarte Driebast, die overwegend te zwaar is, en nog wat stompe en dikke Duitse Dot in en om de Biesbosch. Er komt natuurlijk wel wat stikteen uit de hakgrienden, maar het sorteren ervan levert niet genoeg op en kost ook heel wat extra werk. En bovendien wordt die stikteen toch al volop gebruikt voor de pakmanden. Natuurlijk zijn er wel enkele percelen Amerikaantjes en Belgisch Rood, maar kwantitatief zetten die geen zoden aan de dijk. En er moet toch ook een béétje wit gemaakt en gebufft kunnen worden.....! Zo werden de verdedigingsargumenten onderling nog eens besproken en herhaald.

Maar de situatie was desondanks al even ondoorzichtig als de dikke Hollandse mist die maar steed bleef hangen. Immers in Den Haag en bij de Duitsers was er al reclame gemaakt voor de kundigheid van de Hollandse mandenmakers. En er waren al monsters bezorgd vanuit een enthousiaste instelling van enkele overigens technisch begaafde vakgenoten die daarmee kennelijk hun eigen trots gestreeld voelden. Zo drukte de dreiging van de mogelijke overmacht vanachter de bestuurstafel toch al zwaar op de gemoedrust van de 'genodigden' vóórdát de stoelen in de zaal bezet waren. Maar goed dat er latent een onzichtbare en zwijgende weerstand was ontstaan en gegroeid, waarvan het motto zou kunnen worden omschreven als "We gaan de Duitsers toch niet helpen...." Die ondertoon maakte zich alleen maar manifest door degenen die er 'anders' over dachten stilzwijgend links te laten liggen. De zware bezetting achter de bestuurstafel maakte indruk.....! Was daar namens de regering niet aanwezig het Ministerie van Landbouw en Visserij i.c. het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd resp. de Akkerbouwcentrale resp. het Bedrijfsschap voor Griend en Riet! Dr.Ir. Addeke Boerma, voorzitter, geflankeerd door Ir. Hekma Wierda, bijgestaan door Trouwborst en Van Koesveld en technisch adviseur Peter Boogaard. En dan een drietal hoge Duitse Pieten met blinkende kruizen op de kragen en sterren op de schouders. Voorzitter Boerma zette de doelstelling van de bijeenkomst uiteen: "Kunnen en willen de mandenmakers, verenigd in de Vakgroep Griend- en Rietverwerkende Industrie in Amsterdam, meewerken aan de productie van granaatmanden". Een model was natuurlijk aanwezig. Het mag gezegd dat de mandenmakers hun verweer met verve en overtuiging voerden. Alle zakelijke argumenten werden in de strijd geworpen.

Gelukkig was er dan ook geen sprake van enig minderwaardigheidsgevoel. Zonder twijfel was de vastberadenheid gegroeid door de dreiging van de 'overkant'. De aanvankelijk dominante instelling van het 'bestuur' werd blijkbaar ondergraven, want telkens werd onderling ruggespraak gehouden. Niet te verwonderen dat de sfeer een weerbarstig karakter kreeg. Iedereen voelde dat men achter de bestuurstafel niet goed raad wist met de situatie.

En toen kwam plotseling de ware bedoeling aan het licht!

"Heren , ik geef u een pauze van 20 minuten om onderling te overleggen". En hij bonkte met zijn volle vuist op de tafel in het ritme van zijn vonnis: "U moet goed begrijpen dat de granaatmanden gemaakt moeten worden. Als u daartoe niet bereid bent of in staat bent zullen de mandenmakers naar Duitsland worden gestuurd om daar geschoold te worden en daar manden te maken. Het teenhout zullen we hier opvorderen en naar Duitsland sturen". En vervolgens in een nog trager tempo van de vuisten en in een nog dreigender toon: "Ik ga morgen naar Berlijn en ik wil niet met lege handen in Berlijn aankomen. Ik moet en zal weten hoeveel manden jullie kunnen maken". Onder die druk en die dwang bleef er geen keuze over! Na de bevrijding heeft het Rijksbureau voor de voedselvoorziening in Oorlogstijd een schrijven gericht aan de Vakgroep voor de Griend- en Riet Verwerkende Industrie, resp. aan de ondervakgroep Verpakkingsmandenindustrie dat door de Duitsers van het Rijksbureau was geëist dat de granaatmanden gemaakt moesten worden. In hoeverre die eis inderdaad die zwaarte had, zoals door het Rijksbureau tijdens de vergadering werd verwoord, laat zich op dit moment niet objectief beoordelen. Niettemin zijn enkele overwegingen ter zake voor de hand liggend.

- a. Boerma zei: "Ik ga naar Berlijn en ik wil niet met lege handen in Berlijn aankomen". Moest dit succes het Rijksbureau bij de Duitsers in een gunstig daglicht stellen? Had het Rijksbureau dit succes nodig om haar bestaansrecht t.o.v. de Duitsers te handhaven of te verstevigen? M.a.w. ging het om het eigen belang van het Rijksbureau? Wordt daaraan het belang van de mandenmakers ondergeschikt gemaakt en zelfs effectief de Duitse oorlogsvoering geholpen? De manier waarop voorzitter Boerma de eisen stelde zou doen vermoeden dat hier als het ware voor de Duitsers 'gevochten' werd.
- b. Als je *niet* met lege handen in Berlijn aankomt voor de onderhandelingen heb je als het ware wisselgeld achter de hand om b.v. andere belangrijke voordelen voor Nederland, en voor de voedselvoorziening in het bijzonder, binnen te halen. Dan zouden de Duitsers after all het 'toegeven' van Nederlandse kant duur moeten betalen doordat 'voordelen afgedwongen' kunnen worden.

In zijn proefschrift, Wageningen 1969, heeft Dr. Gerard Trienekens gesteld dat tijdens de 2de wereldoorlog er door Dr. Ir. Louwens, directeur generaal van de Voedselvoorziening, bewust op aangestuurd werd dat de Nederlander voor ca 28% van zijn voedselvoorziening aangewezen zou zijn op de zwarte markt. Zo mochten de boeren officieel 20% van wat zij produceerden zelf houden, zonder te worden bestraft: daarmee mochten zij 'rommelen'. Van de resterende 80 % ging officieus nog 10 % af, zodat de uiteindelijke hoeveelheden, die onder de bevolking gedistribueerd werden, onder het niveau lagen dat in Duitsland zelf voor de eigen bevolking kon worden gehanteerd. Op die manier kon Louwens steeds "nee" zeggen op de voortdurende verzoeken van de Duitsers in Berlijn om een hogere voedslexport.

De
Granaatmand

Tot zover Trienekens.

Had nu het dwingende optreden van het Rijksbureau tegenover de mandenmakers dezelfde achtergrond, m.a.w. waren de granaatmanden een uitruilmiddel? Het optreden van het Rijksbureau in de vergadering met de mandenmakers kan op twee wijzen worden uitgelegd. Als de Duitsers zonder meer de aanmaak van de granaatmanden geëist hadden en het Rijksbureau min of meer uit lijfsbehoud hieraan tegemoet wenste te komen, dan hadden ze geen betere pleitbezorger of 'loopjongen' kunnen vinden dan in de persoon van Boerma. De dwang werd ijzig verwoord. Als het Rijksbureau de bedoeling had de Duitsers gunstig te stemmen om in Berlijn 'de Nederlandse buit' binnen te halen, dan was de comédie van Boerma perfect.

Terwille van de geschiedenis kan het nuttig zijn nader te onderzoeken hoe de vork in de steel stak. De zuiverheid van zaken is ook nodig omdat duizenden na de bevrijding zijn aangeklaagd wegens collaboratie met de vijand door bepaalde 'leveringen', waarvan toen het dwingende karakter niet werd aanvaard. Daarnaast vergt het beginsel van de gelijke berechting dat verstrekking van diensten of voordelen aan de Duitsers, waar effectief de Duitsers dubbel en dwars 'in het pak' werden gedaan, overwegend ten algemene nutte, in hetzelfde licht moeten worden gezien. Hoe het ook zij: toen de productie van de granaatmanden op gang kwam, bleken de aangevoerde bezwaren wat afgezwakt te zijn. Er was allereerst niet veel teenhout nodig, in vergelijking met b.v. pak- en aardappelmanden. Geleidelijk aan kon er 'zowat alles' in worden verwerkt. Het stukloon werd ruim vastgesteld ten opzichte van de toen geldende normen. Er werd uitgegaan van de geringe routine in de beginfase. In dat opzicht was het toen 'goed werk'. Dat in een later stadium door de Duitsers de lonen en de prijzen werden verlaagd, omdat enkele groepen 'rappe jongens' telkens méér manden maakten dan waarvan in de beginperiode voor dezelfde werktijd was uitgegaan, duidde op een naïeve en zelfzuchtige instelling. Alle waarschuwingen vooraf hadden in dit opzicht niet geholpen.

In Vlijmen werden de laatste granaatmanden geladen vlak voor Dolle Dinsdag in september '44. Na langdurige beschietingen door Engelse jagers werden verschillende wagons beschadigd, maar er was geen brand uitgebroken. Door het snelle oprukken van de geallieerde legers was de trein niet meer vertrokken en de Vlijmse bedrijven 'mochten' de manden later weer terughalen om de wagons weer leeg ter beschikking van de spoorwegen te kunnen stellen.

Toen in de vergadering de kommer en kwel zijn hoogtepunt bereikte bij de vuistige dreiging van voorzitter Boerma, brak Pieter Prinsen alle gangbare normen:

"Heren, ik heb nog een dringende afspraak vandaag, ik moet dus helaas vertrekken, maar ik zou toch eerst Vader Cats nog willen citeren:

"ZIJ DRONKEN EEN GLAS ZIJ PISTEN EEN PLAS EN LIETEN DE ZAAK ZOALS ZE WAS".

"Uiteraard kon Pieter zich op die manier onttrekken aan de beraadslagingen van de mandenmakers tijdens de z.g. 'pauze'!!

Op de dag dat de algemene stakingen waren uitgeroepen (3 mei '43) moesten in Vlijmen een tiental wagons met granaatmanden? worden geladen. In verhouding tot het productievolume waren de wagons aan de verschillende mandenmakerijen toebedeeld. Er werd echter niets geladen. Om een uur of tien kwam de controleur Asjes. Hij eiste dat onmiddellijk met belading zou worden begonnen en als er om 2 uur nog niets geladen zou zijn, zou hij de Duitse instantie verwittigen. Die morgen waren er in Eindhoven bij de Philipsfabrieken al enkele z.g. 'stakers' standrechtelijk gefusilleerd. Onze uitvlucht dat het paard van Tinus Mommersteeg, dat we steeds mochten gebruiken om met de platte wagen de mandjes naar het station te brengen, ziek was werd resoluut afgewezen. "Hoe jullie de mandjes in de wagon krijgen interesseert me niet. Dan moet je ze maar dragen....., maar geladen zullen ze worden.....!"

De mandenmakers en damwerkers waren die dag gewoon thuisgebleven. Alleen Mathias Parijs (de Ouwe Paai) kwam om een uur of negen aan Jan vragen: "Moet ik ook staken?" Na de middag hebben Jan en ik als het ware in slow motion met de handkar twee keer 'gereden' en zaten 100 mandjes in de wagon.

Asjes zag zijn dreiging in rook opgaan..... Toen het zuiden maar nauwelijks bevrijd was, zijn Boerma en Hekma Wierda via de Biesbosch 'gecrossed' (crossen was door de vijandelijke linies heen van noord naar zuid Nederland (of omgekeerd) gaan) om in en vanuit het zuiden de voedselvoorziening op te zetten in de bevrijde gebieden.

Ze namen hun intrek in het kantoor aan de Spoorlaan in Tilburg.

Later is Boerma directeur-generaal van de Wereldvoedselorganisatie geworden (F.A.O.). Hekma Wierda nam zijn functie in het Bedrijfschap voor Griend en Riet weer op.

Het werd toen onder meer van belang geacht dat de export van griend- en rietproducten centraal werd geregeld. Individuele export werd tegengegaan en exporteurs, die actief waren, werden als het ware geboycot. Merkwaardig is het feit dat in ons land dezelfde groepering die de exporten naar Duitsland tijdens de oorlog had verwezenlijkt, inclusief de inbeslagname van geschild teenhout, nu na de bevrijding de touwtjes weer in handen kreeg en wat Duitsland betreft daar weer ging samenwerken met dezelfde Duitse groep die tijdens de oorlog hier de lakens was komen uitdelen. De Amerikanen die kantoor hielden in Frankfurt-Hoechst en de contingenten beheerden, waren niet gecharmeerd van die gang van zaken. Vooral Captain Yates liet zich niet van de wijs brengen. Niettemin bleek het Ministerie, lees in dit geval het Bedrijfsschap, een sterke arm te hebben, want er werd een verbod georganiseerd op individuele exporten.....! Had Pieter Prinsen toch gelijk met zijn citaat van Vader Cats? Toen eenmaal de kogel door de kerk was en de manden moesten worden gemaakt, werden de Duitsers op hun beurt onder druk gezet

om mandenmakers en griendwerkers/teensnijders vrij te stellen van de 'Arbeitseinsatz' voor Duitsland.

Voor jongelui was dit heel belangrijk! Er werd in den lande dan ook zoveel mogelijk van deze regeling gebruik gemaakt. Of en in hoeverre de betreffende jongeman zo'n sterke binding had met het maken van de granaatmanden of met het snijden van de teen of het werken in de griend, was door de beoordelende instanties niet of nauwelijks na te gaan. Er werd gekoerst op het advies van de z.g. districtsleider voor Griend en Riet die de teentoewijzingen in een bepaald district moest regelen op basis van de quota-toewijzing en de mandensoorten voor elke mandenmakerij. In sommige gevallen wilden de lagere autoriteiten niet meewerken en dat kon problemen opleveren. Zo kreeg Rienus Visscher in Waardenburg zijn oproep. Door onwilligheid van de NSB-burgemeester en de NSB-politiefchef hielpen tegenwerpingen niet. Rienus werd opgehaald! Ik kreeg daar een telefoontje over van zijn verontruste vader. Dus meteen op de fiets naar het gemeentehuis. Maar de burgemeester had zijn antwoord klaar: "Dat kan wel zijn, maar wat Rienus hier doet kan een ander ook wel". Op mijn vraag wie die ander dan wel mocht wezen, moest hij het antwoord schuldig blijven.

Opdat de vogel wel niet zou gaan vliegen werd Rienus inderdaad naar Arnhem overgebracht onder politiebegeleiding. Inderhaast had ik nog tegen zijn vader kunnen zeggen dat hij zich hoe dan ook ziek moest melden en dat Sr. het arbeidsbureau in Arnhem daarover moest bellen. Als het niet anders kon moest Rienus zijn vinger maar in zijn keel steken om flink over te geven.

Van Waardenburg fietste ik rechtstreeks naar de Gestelse Weg in Vught, waar de betreffende Duitse 'Dienststelle' haar intrek had genomen in de mooie witte villa. Ik was daar voor soortgelijke aangelegenheden al meerdere malen geweest. Na uitwisseling van de persoonsgegevens en een kort gesprek, waarin ik ook de houding van de Waardenburgse autoriteiten kon uiteenzetten, was het korte maar resolute antwoord: "Es geht in Ordnung; wir rufen Arnheim an".

's Anderendaags morgens was Rienus weer in Waardenburg.

Toch kreeg dit muisje nog een staartje!

Toen Visscher Sr. nadien een kilo kersen in de boomgaard had verkocht, werd hij door de politie prompt 'gehaald' wegens ontduiking van de wettelijke voorschriften. Ook hij kwam 'onder het raadhuis' te zitten. Dat was duidelijk een geval van revanche!! Maar ook in dit geval wist ik de Duitsers ervan te overtuigen dat Visscher Sr., als spil waarop de hele teenvoorziening in de streek van Waardenburg draaide, onmisbaar was voor de productie van granaatmanden....!

Met een halve dag en één nacht was het leed voor Ot-Jan geleden. Weer eens aangetoond dat de duivel door Beëlzabub kon worden uitgedreven.

Een droef bericht

Op 25 januari 1998 overleed Harry Verboord. Op 30 januari werd hij ten grave gedragen in Vlijmen, in aanwezigheid van zeer velen. Op 5 december 1997 bereikte hij de leeftijd van 80 jaar - van de sterken -, zoals hij zelf zei.

Zolang Wilg & Mand bestaat, zolang is de naam van Harry Verboord daaraan verbonden geweest. Al vóór de oprichting ging hij tweejaarlijks naar Ysselstein om de vergadering van patroons/mandenmakers en vriendtelers mee te maken. Harry was in 1980 één der oprichters van de Stichting Wilg & Mand. Als bestuurslid bekleedde hij vele jaren de functie van penningmeester: geen beker muntmeester dan Harry. Uiteindelijk heeft hij het bestuur nog een aantal jaren voorgerezen en bij zijn afscheid als bestuurslid zegde hij volledige hulp toe waar nodig. Die hulp bleek gewenst in de werkgroep teen. Op 14 jan. heeft Harry nog een gezamenlijke vergadering meege - maakt van bestuur en werkgroepen.

In dit bulletin vindt u een laatste artikel van zijn hand.

We willen in dit bericht zijn kinderen nog eens laten weten, hoe dankbaar we zijn met Harry's getoonde grote inzet en steun. Het bestuur wenst hun sterkte - met het verwerken van het volies van hun vader.

Vele antwoorden mochten we steeds ontvangen op onze vragen; de encyclopedie is dicht - zijn werk leeft voort

Het bestuur

Het bestuur van de Stichting Wilg & Mand kwam in 1997 acht keer bijeen in het depôt te IJsselstein. Het dagelijks bestuur deed dat vijf maal.

De samenstelling van het bestuur onderging een wijziging. Per 1 januari stelde Georg Rijken zich voor het voorzitterschap beschikbaar. Hij nam de voorzittershamer ter hand voor de periode van in ieder geval een jaar. Daarna zal er geëvalueerd worden. Rein Peelen bedankte als bestuurslid om persoonlijke redenen. Het bestuur bestaat thans uit zes leden.

De in maart 1996 opgezette organisatiestructuur heeft niet die vruchten afgeworpen die werden verondersteld. De werkgroep P.R. liet het afweten. Eén lid vertrok wegens studie naar Lichtenfels. De werkgroep bestaat feitelijk niet meer. Er werd besloten de informatieverstrekking weer naar het secretariaat over te hevelen. De andere werkgroepen doen het goed.

In 1997 zijn de werkgroepen tezamen met het bestuur niet in vergadering bijeen geweest. In januari 1998 is een dergelijke vergadering gepland in het depôt te IJsselstein. De werkgroep teen, de museumwerkgroep en de werkgroep cursussen kwamen in 1997 diverse keren bij elkaar.

Er werden in het voorjaar twee algemene aanplantdagen gehouden in Culemborg. Aldaar ligt een stuk grond genaamd 'De Zump'. In nauw overleg met de gemeente Culemborg heeft 'De Vlechterij' te De Bilt de exploitatie ter hand genomen. Op de twee algemene plantdagen werden er een aantal teenrassen gepoot. Een 25-tal donateurs nam deel aan de beide dagen. De stichting ondersteund dit project financieel.

De donateursdag werd in 1997 gehouden te IJsselstein. Deze zou aanvankelijk elders worden ondergebracht. De reden dat deze dag weer te IJsselstein plaats vond, ligt in het feit dat de kunstenaar/donateur Jacques van Someren in het museum een expositie hield en de donateurs nog niet in de gelegenheid waren geweest de vaste tentoonstelling van de stichting in het museum te bezichtigen. Overigens wordt verwezen naar het verslag van de donateursdag in bulletin 1997-3. Het aantal bezoekers bedroeg 125.

Het bulletin verscheen in 1997 vier keer. Het ligt in de bedoeling dat het bulletin vier keer per jaar blijft verschijnen.

Het donateursbestand bleef nagenoeg gehandhaafd.

Er zijn wederom briefkaarten van de stichting uitgegeven.

Het Wilg & Mand Fonds heeft enkele aanmoedigingspremies uitgekeerd aan donateurs die zich verdienstelijk maakten ten behoeve van de stichting.

In het kader van het vlechten organiseerde de werkgroep cursussen voor 1998 een vlechtweek te Rhijnauwen.

In het bulletin 1997-4 werd ten behoeve van deze week een aanmeldingsformulier bijgesloten.

Er zijn enkele gesprekken gevoerd met de Rotanstichting te Noordwolde over mogelijke samenwerking. Er is een intentieverklaring opgesteld en getekend.

W. Foppen, secretaris

FINANCIEEL OVERZICHT 1997 VAN DE STICHTING 'WILG & MAND

ONTVANGSTEN

Donateursdag '97	f	2.775,00
Donaties	f	13.110,65
Boeken, kaarten	f	3.798,05
Rente	f	1.880,40
Gereedschap	f	600,00
Labels, info	f	20,00
	f	22.184,10

UITGAVEN

Bulletin,	f	6.273,88
inclusief porti	f	4.457,93
Bestuurskosten	f	2.900,00
Donateursdag	f	2.255,81
Labels, info	f	5.411,71
W.G. Museum	f	1.178,17
W.G. P.R.	f	458,50
W.G. Teen	f	541,25
W.G. Cursussen	f	973,74
Boeken, kaarten	f	1.347,02
Overige kosten	f	25.798,01

Nadelig saldo: f 3.613,91

SALDI 1-1-1997

Kas	f	111,00
Giro	f	1.293,39
Rabo	f	258,62
Robeco	f	41.000,00
Amro	f	111,47
	f	42.774,48

SALDI 31-12-1997

Kas	f	37,96
Giro	f	4.279,44
Rabo	f	129,15
Robeco	f	32.869,60
Amro	f	0,00
	f	37.316,15

Wilg & Mand Fonds

Dit fonds mocht dit jaar een gift ontvangen van f 500,-.
Daarnaast heeft het aan subsidies en aanmoedigingspremies een bedrag van f 2.650,- uitgereikt.

Stand van het fonds per 1-01-1997 f 25.000,-
 per 31-12-1997 f 22.850,-

Dit saldo is opgenomen in de Robeco-rekening van de stichting.

Chris Wenneker, penningmeester

Lezers reageren **ASPIRINE**

De laatste zin in het artikel 'Aspirine', opgenomen in het bulletin 97-4, luidde als volgt:

"Toen in de late Middeleeuwen straffen kwamen te staan op het geneeskundig gebruik van de wilgenschors, omdat mandenvlechters de wilgen broodnodig hadden als grondstof, raakte het middel echter in de vergetelheid".

De vergetelheid moge dan eeuwenlang hebben bestaan, nu 50 jaar geleden, zo rond 1946/1947, herleefden toch weer de mogelijkheden. Aan de firma Produits Chimiques in Parijs leverde ik in die tijd de bast van de teensoort 'Belgisch Rood' voor de winning van salicylzuur.

Teenschillers hier te lande droogden de bast, ik kocht die op en na persing in pakken werden de partijen per wagon naar Parijs verzonden. De activiteit heeft een vijftal jaren geduurd, maar liep toen af omdat er langzaam maar te weinig Belgisch Rood geschild werd.

Die mandenmakers in de late middeleeuwen moeten wel goed georganiseerd zijn geweest om gedaan te krijgen dat er straffen op het gebruik van wilgen voor de geneeskunde werden gesteld. Toch proef ik een tegenstelling in de redenering! Immers het ging niet om de wilg als grondstof voor de mandenmaker, doch uitsluitend om de bast. De toenmalige chemicus zal heus geen 'gewone teen' hebben gekocht! En de mandenmaker kon ná het schillen de 'witte teen' evengoed gebruiken!

Ik concludeer uit het voorgaande dat de strafbaarstelling op het geneeskundig gebruik van de wilgenschors een ándere oorzaak moeten hebben gehad. Maar welke dan wel....?

Als u er wat meer over weet, schrijf dan aan de redactie.

Harry Verboord

Verslag van de enquête gehouden onder de donateurs betreffende de teenvoorziening in Nederland.

Op de donateursdag van 1996 is een vragenlijst uitgedeeld onder de toen aanwezige donateurs die ook vlechten, met het verzoek deze in te vullen. Doel van deze enquête is inzicht te krijgen in de teenvoorziening voor de vlechters, en de eventueel "openstaande" behoefte naar teen. Met de uitkomst van dit onderzoek kan de werkgroep teenvoorziening plannen gaan uitwerken om de teenvoorziening te optimaliseren. We weten immers allen dat de teenvoorziening nooit optimaal was, en de laatste jaren zelfs slecht te noemen is. Er moest vaak lang en ver gezocht worden naar bruikbare teen door de vlechters die er in het teenseizoen niet tijdig bij waren. Ook hoorde men steeds weer vlechters zeggen: "Ik zou wel eens een ander soort teen willen proberen". Weinigen zijn immers in de gelegenheid geweest om te mogen werken met wat de kenners dan noemen "de echte vlechtsoorten", en indien wel, dan vaak nog in het buitenland. De vraag, "Wat groeit er nou eigenlijk aan dergelijke soorten in Nederland?", is immers nog nooit door iemand eenduidig beantwoord. Gelukkig zijn er de laatste jaren een aantal proefgrienden aangeplant. De griendin 'de Zump' in Culemborg, waarvan U in het vorige bulletin (97-4) de eerste groeieresultaten heeft kunnen lezen, is hiervan het meest recente voorbeeld. De werkgroep teenvoorziening houdt de ontwikkelingen nauwlettend voor de vlechters in de gaten.

schilrijpe teen

Terug nu naar de enquête. We hebben slechts 18 bruikbare formulieren retour ontvangen. We moeten ons dus direkt realiseren dat de uitkomst niet al te representatief zal zijn voor de totale "vlechterspopulatie" in Nederland. We kunnen echter toch een aantal duidelijke kenmerken ontdekken. Zo verwerkt ca.60 % van de vlechters tussen de 500 en 2000 kg teen per jaar (gebaseerd op groen afgewogen gewicht).

Toch mensen die regelmatig vlechten dus. Het zal niemand verbazen dat Belgisch Rood veruit de meest verwerkte soort is. Dit zal echter toch ook een rechtstreeks gevolg zijn van de verkrijgbaarheid. Daarnaast volgt een hele reeks van soorten die dan, zij het mondjesmaat, nog worden verwerkt, o.a. Frans Geel, Triandra, Fragilis, Purpurea, Duitse Dot, Amerikaantje, Black Maul, Zwarte Driebast. Bijna iedereen geeft ook aan dat hij andere soorten zou gaan proberen als deze voorhanden waren. Wat ook niet vreemd zal zijn is dat de meest verwerkte lengten tussen 1,40 en 2,00 meter liggen. Van de verwerkte teen wordt 80% grijs, 14% wit en 6% buffverwerkt.

teen op klampen

Het merendeel van de teen wordt aangekocht bij de telers in Nederland. De Vos in Eksaarde weet men over het algemeen ook te vinden. Daarnaast is er dan nog wat import uit Frankrijk en Engeland. Ook de eigen teelt werd in 20% van de gevallen nog genoemd. Men is tevreden over de bosmaat die in 90% van de gevallen, groen afgewogen 10 of 12,5 kg bedraagt. De gemiddelde prijs per bos is f 15,- voor de grijze teen.

Voor buff en wit betaalt men gemiddeld f 7,50 per kg. Op de vraag: "Welke soorten zou U graag tot Uw beschikkingwillen hebben?" kwam geen eenduidig antwoord. De enige soorten die meerdere keren genoemd werden zijn: Amerikaantje, Kat, Black Maul, Zwarte Driebast en Duitse Dot. Opmerkelijk is tenslotte toch dat 72% zegt tevreden te zijn met de aangeboden teen, 13% vindt het aanbod onvoldoende en 15% is niet tevreden met de soorten die beschikbaar zijn. Conclusie: het overgrote deel van de vlechters redt zich redelijk tot goed met de, hoofdzakelijk in Nederland en België geteelde teen, van het soort Belgisch Rood. Daarnaast is er toch wel degelijk behoefte aan een aanvulling in de vorm van andere soorten. De werkgroep teen zal gaan onderzoeken wat hiervan in Nederland "teelbaar" is en een systeem op zetten om deze teen voldoende en voor iedereen beschikbaar te stellen.

Bert van Halen
0487-562212

LIJST VAN TEENTELERS

Hieronder nog eens een lijst van teentelers, aangesloten bij de stichting. Het is niet altijd zeker dat er nog teen voorradig is, maar men weet dan in ieder geval in welke hoeken van Nederland de twijgtelers zich bevinden.

Fa. G. van Weverwijk en Zn.	Dorpsweg 4	4122 GG Zijderveld 0345-641227
Fa. Van Schaik	Vossenpassenweg 5-9	4031 KR Ingen
Fa. Burggraaf	Schaikseweg 90a	4143 LH Leerdam 0345-641213
Fa. F. de Vos-Salix	Eksaardedorp 19	B 9160 Eksaarde België 09-3468040
P.H. Craenen	Rijdtstraat 92	6114 AM Susteren 046-4991748
M. Peppelenbos	Herxen 15	8131 PC Wijhe 0570-522697
De Vlechterij	Dorpsstraat 25	3732 HG De Bilt 030-2201311

VERZOEK PENNINGMEESTER

*Willen de donateurs die de acceptgiro met de donatie voor 1998 nog niet ingevuld en opgestuurd hebben dit alsnog doen!
De stichting kan niet buiten uw financiële steun!*

Tijdens de Korbmarkt van afgelopen september is er een Duitse mandenmakers vereniging opgericht in Unnersdorf (bij Lichtenfels). De vereniging is opgericht door (oud)scholieren en een leraar van de Korbfachschule. Als ik dit stukje schrijf is de naam nog niet vastgesteld. Gehoopt wordt dat de naam 'Das Flechtwerk' gevoerd mag worden, maar aangezien er in het verleden al een vereniging met deze naam heeft bestaan is dat nog niet zeker.

Enkele doelen die men zich heeft gesteld zijn: verdere opleidingsmogelijkheden voor mandenmakers en een sterkere oriëntering op het beroepsleven tijdens de opleiding. Hiertoe behoort dan ook hulp bij het zoeken van stageplaatsen en hulp bij specialisaties. Scholieren van de Korbfachschule zullen o.a. geholpen en ondersteund worden door middel van een op te richten fonds voor financiële ondersteuning.

Graag wil men nauwe betrekkingen met de Korbfachschule, hetgeen echter voorlopig nog niet het geval zal zijn. In verband daarmee wordt gedacht aan een uitwisseling van scholieren tussen de scholen onderling.

Er wordt een infoblad voorbereid met hierop alle informatie over de nieuwe vereniging. Mensen die dit wensen te ontvangen kunnen mij schrijven.

Esmé Hofman

GEZWOEG UIT LICHTENFELS

Hier volgt weer een berichtje uit Lichtenfels. Sinds het vorige stukje zij er weer zo'n drie maanden voorbij. En dus zijn we weer verder ingewijd in de kunst van de fijnvlechterij. Wat zoal? Nu als eerste de kunst van het stoelenmatten. Er is een eindeloze partij stoelen afgeleverd bij de school. Wat inhoudt dat we matten, matten en nog eens matten om alles op tijd klaar te krijgen. We matten ze met Achteck Geflecht, Sechseck Geflecht en Sieb Geflecht. De laatste twee zijn technieken die we ook op schalen hebben toegepast. Het Achteck Geflecht is het meest toegepaste vlechtwerk, net als in Nederland. Eindelijk komt nu het einde in zicht. Na de stoelen mochten we ons weer op de schalen werpen. De schalen die we nu moeten vlechten hebben alle een voetbeugel. Mooi en stabiel, maar met als minpunt dat we nu 2 beugels aan moeten schalmen. Met deze bezigheid drijven we Herr Popp regelmatig tot wanhoop, hetgeen hij dan ook luid zuchtend en kreunend laat horen.

Verder hebben we een vierkante schaal in Hoch- und Tief-geflecht gevlochten. Dit is een techniek waarin schenen van één- en twee- à driejarig hout worden gebruikt. Een afwisseling van zeer dikke, sterke schenen en heel dunne schenen. De zware schenen worden Stockschenen genoemd. De schaal is uitgevlochten met een Kimmgeflecht van vier schenen. Dit is een sterk vlechtwerk om de zware Aufsteller, zeg maar staken, aan de vorm te krijgen. Later zullen we deze techniek nog met spanen vlechten.

Hierna volgde een ronde schaal met Drei Geflecht en een ovale met Vier Geflecht. Vandaag ben ik begonnen aan een Schmuck-dose met deksel. Naast 26 uur werkplaats hebben we ook nog andere vakken. Naast wiskunde en maatschappijleer, waar ik u niet mee zal vermoeien, krijgen we ook technisch tekenen, vrije hand tekenen, vak- of materiaalkunde en houtbewerking. Technisch tekenen en vakkunde worden door Herr Schneider, de directeur, gegeven. Bij technisch tekenen leren we een vlechtwerk millimeter precies op papier te zetten. Hiermee is het makkelijker een vlechtwerk te doorzien en het vlechtritme te herkennen. Later zullen we ook manden en stoelen tekenen. Bij vakkunde (Fachkunde) leren we over de verschillende vlechtmaterialen, zoals teen, rotan en bamboe enz. Ook zaken als staken en afstandsberekening passeren de revue. De komende drie maanden volgen er een proefwerkweek en een projectweek. Daar kunt u in het volgende bulletin over lezen.

Gegroet.

*Esmé Hofman
Myconiusstrasse 1
96215 Lichtenfels
Duitsland*

Het klaslokaal van Esmé met "Höbel"

Oproep **BEELDENTENTOONSTELLING 1998**
VAZEN, KNOPEN EN STAKEN
(titel onder voorbehoud)

Van 14 mei tot 1 november 1998 exposeren de kunstenaar Sjoerd Buisman en Heleen Levano hun beelden op het Muiderslot. Het werk van Buisman bevat een tweetal zogenaamde groeiobjecten, levende beelden met vergankelijk karakter.

Speciaal voor deze tentoonstelling heeft Sjoerd een ontwerp gemaakt voor een monumentaal pallisaden kunstwerk in de slotgracht van het Muiderslot.

De vier hoektorens van het oude kasteel zullen worden geflankeerd door hoefijzervormige pallisaden van wilgenteen, door vlechtwerk verbonden en drijvend op vloten in de gracht. Het kunstwerk zal worden geconstrueerd uit ca 4 meter lange staken, gedeeltelijk in het water verzonken en van boven gepunt. Het groeiwerk zal in de loop van het seizoen uitlopen en zorgen voor een steeds veranderende, verrassende aanblik van de oude burcht.

Wilgenteen maakte van oudsher deel uit van de vaste geriefbeplanting van vestingswerken zoals het Muiderslot.

Het **Wilgen waterpalissaden-project** van Buisman past dan ook bij uitstek bij het specifieke karakter van de vesting. Daarnaast zal dit het laatste wilgenproject van de kunstenaar zijn.

Voor de realisatie van een dergelijk monumentaal project zijn wij afhankelijk van de medewerking van vrijwilligers.

Wij zoeken enthousiaste binders en vlechters voor het construeren en vlechten van de wilgenpallisaden en de installatie van de stellingen in de gracht.

Op vrijdag 3 en zaterdag 4 april moeten de pallisaden ter plaatse worden vervaardigd onder begeleiding van Sjoerd Buisman en Jan de Vos van de Stichting Wilg & Mand.

Heeft u belangstelling en wilt u meewerken aan de realisatie van dit project, dan kunt u zich telefonisch opgeven tijdens kantooruren bij het Muiderslot: 0294-261325, t.a.v. Yvonne Molenaar. Wij zoeken ca 8-10 vrijwilligers.

Reiskosten kunnen worden vergoed en u ontvangt in ieder geval een persoonlijke uitnodiging voor de feestelijke opening van de tentoonstelling en de nieuwe overzichtscatalogus van het werk van Sjoerd. Deze verschijnt medio maart en bevat vooral veel afbeeldingen van imposante groei-beelden op verschillende locaties in Nederland.

Tentoonstelling: **Beeldtentoonstelling 'Vazen, Knoppen en Staken** met werken van Heleen Levano en Sjoerd Buisman

Duur: 4 mei tot 1 november 1998

Openingstijden: Maandag t/m Vrijdag 10.00-17.00 uur
Zaterdag en zondag 13.00-17.00 uur

Entreprijzen: Volwassenen f 7,50

MJK/Rabopas gratis

Kinderen - 12 jaar en 65+/Bejaardenpas f 5,-

Inlichtingen: Stichting Rijksmuseum Muiderslot,
Herengracht 1, Muiden, tel. 0294-261325

Wilgen waterpalissades Muiderslot

SCHOONREWOERD

De traditionele tweede zaterdag in mei met activiteiten rond de wilg te Schoonrewoerd bij de Schaapskooi wordt dit jaar verplaatst naar *zaterdag 23 mei 1998*.

Bij de Schaapskooi wordt een markt gehouden met oude ambachten die alles met wilgen te maken hebben.

BOEKEN VOOR BELGIË

Bericht aan onze Belgische donateurs die boeken willen bestellen bij de stichting.

Door de hoge verzendkosten van boeken naar België en de nadelige manier vaak van betalen hebben we een oplossing gezocht en gevonden voor dit euvel.

De Fam. De Vos in Eksaarde heeft zich bereid verklaard de verzending van boeken binnen België te verzorgen. Met hen kan men contact opnemen en de gewenste boeken opgeven.

De boeken 'Ronde Mand' en 'Geriefteen' kosten elk 150 BEF en het boek 'Ovale Manden' kost 500 BEF.

Dit exclusief verzendkosten.

Het adres is: F. de Vos-Salix
Eksaardedorp 19
B 9160 Eksaarde
België
tel. 09-3468040.

BIBLIOTHEEK

Het bestuur is erg blij met de toezegging van Monique van Royen om de bibliotheek van de stichting te gaan beheren. Zij maakt deel uit van de museumwerkgroep. De boeken zullen in vertrouwde handen terecht komen. Haar opleiding tot museologe garandeert vakkundig beheer en documentatie van de boeken.

Vanaf 1 april zullen de boeken verhuizen naar Heemstede en dan ook heeft Monique tijd om zich erin te verdiepen.

Nogmaals een oproep: wilt u a.u.b. de geleende boeken van de stichting terugsturen naar:

Monique van Royen
P. Buyslaan 11
2101 BG Heemstede.

De termijn van 2 maanden is reeds lang verstreken!

Alvast bedankt.

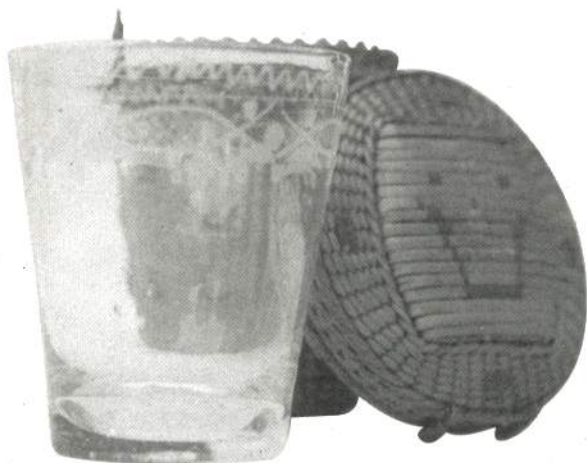
DONATEURSDAG

Donateursdag 26 september 1998 in Lievelede in museum Erve Kots. Het thema van de donateursdag zal zijn: *mandjes klein en fijn*. De *kleine* mandjes zijn de miniatuurmandjes of mandjes op schaal. Prachtige voorbeelden hiervan kunt u zien in de poppenhuizen in het Centraal Museum in Utrecht en in het Rijksmuseum te Amsterdam. *Fijne* mandjes zijn vaak gemaakt van wilgenscheentjes, dus fijscheenwerkmandjes. In Duitsland wordt deze techniek nog geleerd op de Fachschule in Lichtenfels. Esmé Hofman schrijft hierover in dit bulletin.

Nu vast willen we dit thema onder de aandacht brengen. Het vereist speurwerk om zulke mandjes te ontdekken. Een kleine expositie van zulk fijn en klein werk op de donateursdag is onze wens. Wilt u vast op zoek gaan naar deze kleinoden?

In het volgend bulletin zal uitgebreider worden ingegaan op dit onderwerp. Hieronder vast een afbeelding van zo'n fijscheenmandje.

Arie van 't Hoog

Het glaasje naast het deksel (Part. coll. Nederland)

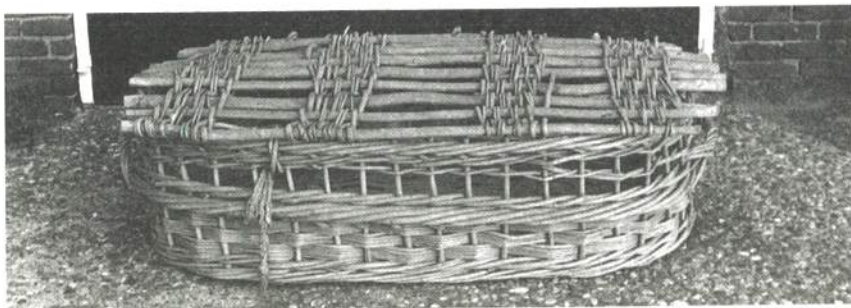

Fijnscheenmandje, waarin een glaasje past; geborduurd opschrift HAL

KOPY BULLETIN

De sluitingsdatum voor het inleveren van kopy voor bulletin 1998-2 is 1 mei 1998.

Bepaald geen miniatuurmandje is de hieronder afgebeelde biggenmand uit Heumen. Per tijdschrift werd deze biggenmand te koop aangeboden. Na wat telefoontjes is de mand gekocht en aan de collectie in ons museumdepôt toegevoegd.

We willen nogmaals mevrouw Thomassen uit Heumen bedanken voor haar bereidheid de mand deels aan de stichting te schenken. De mand heeft o.a. dienst gedaan als knus leesplekje voor kinderen. De mand is van zeer zware geschilde teen gemaakt, de deksel uit zware stokken die door stroken vlechtwerk zijn verbonden. Zware schanieren van opgedraaide teen verbinden mand en deksel. Twee reusachtige oren links en rechts geven houvast bij het opbeuren van de gevulde mand. De mand werd veel gebruikt om met biggen naar de markt tegaan (zie foto).

Museumwerkgroep

INFORMATIE CURSUSSEN

Zundert

Herziene opgave i.v.m. foutieve vermelding: driedaagse cursus mandenmaken o.l.v. José Schilder op donderdag 26-3, vrijdag 27-3 en zaterdag 28-3.

Cursus van één dag op zaterdag 11 april met als thema een brievenbus omvlechten. Kosten f 60,-, inclusief materiaal (exclusief binnenbus).

Najaarscursus van 8 lessen, waarin de basistechnieken voor ronde manden worden aangeleerd. De lessen worden op een vaste middag of avond gegeven op maandag of woensdag. De cursus start in week 38. Kosten van de cursus f 115,- (excl. materiaal.)

Inlichtingen en opgave voor deze cursussen bij Rien Stuyts, tel. 076-5976311.

Arnhem

Cursus van één week in mandenmaken voor beginners en gevorderden o.l.v. Piet-Hein Spieringhs van 13 t/m 17 juli, van half 10 tot half 5. Inlichtingen en opgave bij Piet-Hein Spieringhs, tel. 030-2201311.

Oosterblokker

Cursus o.l.v. Georg Rijken op 24 en 25 april, 12 en 13 juni. Het is mogelijk deel te nemen aan beide dagen of te kiezen voor één van de dagen. Inlichtingen en opgave bij Georg Rijken, Oosterblokker 130, 1696 BK Oosterblokker, tel. 0229-263568.

Heerde

Cursus o.l.v. Arie van 't Hoog. Half september start een cursus mandenmaken op 5 maandagen voor beginners en gevorderden. Inlichtingen en opgave bij het Creatief Centrum 'De Hank' in Heerde, tel. 0578-693214.

Doetinchem

Cursussen o.l.v. Arie van 't Hoog
Weekcursussen (5 dagen) met mogelijkheid tot kamperen. Week 3: nog één plaats.
Week 1: 3 t/m 7 augustus
Week 2: 17 t/m 21 augustus
Week 3: 31 augustus t/m 4 september
Inlichtingen: tel. 0575-467481.

Dordrecht

Driedaagse cursus o.l.v. José Schilder.
Donderdag 4, vrijdag 5 en zaterdag 6 juni.
Inlichtingen en opgave bij José Schilder,
tel. 035-5823945.

Steenwijk

Cursus mandenmaker voor beginners in de
maan juni, éénmaal per week onder leiding van
Arie van 't Hoog.
Inlichtingen en opgave:
Centrum voor homeopathie en kruidenteelt:
Ingrid Kropf, tel. 052-588187

Bunnik

U kunt zich nog aanmelden voor één van de
drie cursussen in één week van 19 t/m 24 oktober
o.l.v. Colin Manthorpe, Georg Rijken en
Arie van 't Hoog.
Voor informatie zie folder bij bulletin 97-4.

**Viller
Frankrijk**

Zomercursus van 5 dagen: 13 t/m 17 juli.
Inlichtingen en opgave bij José Schilder,
tel. 035-5823945.

Voor overige informatie omtrent mandenvlecht cursussen en
andere lokaties kan men terecht bij Maria Kuijpers, Sarinkdijk 1,
7255 MS Hengelo (Gld.), tel/fax 0575-467481.

Vissinggaard is een wilgententruw met cursussen, workshops en
bijeekomsten van leraren en cursisten uit heel Europa. Om het
jaar wordt er in mei een markt georganiseerd. Vele professionele
mandenmakers en wilgentelers worden uitgenodigd om ideeën
en informatie uit te wisselen en om inspiratie op te doen. Het evenement
vindt plaats in het weekend van 9 en 10 mei. Zaterdag 9
mei is voor mandenmakers, cursusleiders en wilgentelers.
Zondag 10 mei is open voor publiek en er zijn dan exposities van
manden en andere voorwerpen die gemaakt zijn van wilg, zoals
vogels. Er is een demonstratie van het maken van een wand en er
zijn verschillende hutten en iglo's te zien, gemaakt van levend
materiaal. Ook zijn er manden te koop van Deense en internationale
mandenmakers.

Wie geïnteresseerd is om deze markt te bezoeken kan voor meer
informatie bellen naar José Schilder, tel. 035-5823945.

In Vissinggaard worden in 1998 de volgende cursussen gegeven:
26-29 mei Blauwe manden o.l.v. John Galloway.
4-7 juni Verschillende technieken o.l.v. Anne Folehave,
Marianne Mortensen en Eva Seidenfaden.
Voor informatie bellen naar José Schilder, tel. 035-5823945.

Doelstellingen Stichting Wilg & Mand

- Nieuwe perspectieven zoeken en creëren voor het Nederlandse mandenmaatwerk binnen de potentiële afzetgebieden.
- Behoud van het veelzijdige vlechtvakmanschap: o.a. door het uitgeven van handboeken en het stimuleren van cursussen.
- Behoud van de vakkennis betreffende de griendteelt en bevordering van een goed evenwicht tussen vraag en aanbod.
- Het initiëren en begeleiden van onderzoek/studies binnen het wilg-en-mand vakgebied.
- Het via een speciaal fonds aanschaffen van materiaal met een historische waarde: vlechtwerk, gereedschappen, boeken e.d.
- Het geven van bekendheid aan al deze activiteiten.

Er zijn 3 handboeken bij Wilg & Mand verschenen:

- Het vlechten van ronde manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van 't Hoog. Code R.M.
- Het vlechten van ovale manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van 't Hoog. Code O.M.
- Geriefteent en andere bindmaterialen door Ir. W.D.J. Tuinzing. Code G.T.

Bovengenoemde uitgaven kunt u bestellen o.v.v. de code

R.M. f 7,50 + f 2,50 porto,

O.M. f 25,- + f 5,- porto,

G.T. f 7,50 + f 2,50 porto

over te maken op giro 821761

t.n.v. Bibliotheek Stichting Wilg & Mand

Bocht 7

1601 JG Enkhuizen.

Na ontvangst van de betaling worden de boeken verzonden.

Het lenen van de boeken uit de bibliotheek van de Stichting

Er bestaat de mogelijkheid om boeken uit onze bibliotheek te lenen. Hieraan zijn 3 voorwaarden verbonden:

1. het terugzenden is voor eigen rekening
2. de boeken dienen goed verpakt te zijn
3. het uitleentermijn van de boeken is maximaal 2 maanden.

U kunt zich in verbinding stellen met Monique van Royen, zie voorin: beheer bibliotheek.

Postzegel uit Thailand